
**ПРОГРАМА
ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА
ПЪРВОМАЙ**

Съдържание:

I. АНОТАЦИЯ

1. Описание на проблема
2. Причини и фактори за възникване на проблема
3. Динамика на популацията на безстопанствените кучета

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1. Цели
2. Задачи

III. МЕТОДОЛОГИЯ

IV. МЕРКИ ЗА ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

V. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

1. Местна власт
2. Неправителствени организации за защита на животните /ОЗЖ/

VI. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Източници за финансиране
2. Време за изпълнение

VII. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОГРАМАТА - КРИТЕРИИ

1. Качествени промени
2. Количествени подобрения

VIII. НОРМАТИВНА БАЗА

1 Закон за защита на животните

2. Закон за ветеринарномедицинската дейност

I. АНОТАЦИЯ

Разработването и приемането на тази Програма се налага поради това, че проблемът с безстопанствените кучета е сериозен проблем за обществото, с многостранни измерения (хуманномедицински, ветеринарномедицински, социално-битови, икономически и екологични), че досега взетите мерки в изпълнение на Закона за ветеринарномедицинската дейност се оказват недостатъчни и поради това, че все още не може да се намери цялостно и трайно решение дори и в новоприетия закон.

1. Описание на проблема

Настоящата програма е разработена на основание чл.40, ал.1 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ), който е в сила от 31.01.2008 г., последно изм. ДВ бр.92 от 22.11.2011г. в съответствие със съществуващата нормативна уредба, визираща преките и косвените проблеми, генерирани от свръхпопулацията на скитащи кучета, както в населените, така и извън населените територии.

Проблемът с безстопанствените кучета има няколко измерения:

1.1 здравни рискове за хората:

- безстопанствените кучета могат да бъдат преносители на болести, опасни за човека - бяс, ехинококоза, бруцелоза, микроспория, демодекоза и др.;

1.2. създаване на дискомфорт на населението:

- много хора се страхуват от кучета;

- през нощта, шумът създаван от животните смущава гражданите;

- животните са една от причините за замърсяване на градската среда;

- тежкото положение на безстопанствените кучета травмира хората, които обичат животните.

1.3. тежко положение на самите безстопанствените кучета:

- кучетата страдат от различни болести, глад и студ;

- много от безстопанствените животни биват измъчвани, малтретирани и дори убивани от граждани.

2. Причини и фактори за възникване на проблема

2.1. Причините за възникване на проблема са няколко:

2.1.1. Липса на адекватно и цялостно законодателство;

- 2.1.2. Липса на контрол върху популацията на домашни кучета;
- 2.1.3. Временното използване на кучета за пазачи на дворове вили, строежи, гаражи и др., след което се изоставят.
- 2.1.4. Липса на хуманно образование за отношението към животните и грижите, от които се нуждаят – собственикът не е подготвен за проблемите, съпровождащи отглеждането на куче, в резултат на което при възникнали трудности може да го изостави;
- 2.1.5. Популацията се допълва и от изоставени малки, от изгубени или избягали домашни кучета.
- 2.2. Основните фактори, определящи наличието на бездомни кучета на дадена територия са:
 - 2.2.1. Съществуват хранителни отпадъци, които целенасочено се осигуряват от гражданите;
 - 2.2.2. Съществуват изоставени и порутени постройки.

3. Динамика на популацията на безстопанствените кучета

Кучето достига полова зрялост на 6-8 месечна възраст, ражда 2 пъти годишно средно по 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Ако не се вземат навременни мерки, броят им нараства докато достигне определен максимум. Този максимум се нарича „носещ капацитет на средата” и зависи от условията на средата – количество храна, вода и възможности за подслон. При достигане на „носещия капацитет на средата” раждаемостта и смъртността на безстопанствените кучета се изравняват, което означава, че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се предприеме само отстраняване на безстопанствените кучета, ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета – новородени или мигриращи, т.е. ще се наблюдава временно намаляване броя на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване, пак намаляване и възстановяване – един цикличен и непрестанен процес.

Ефективен подход за установяване на контрол върху кучешката популация:

- ∅ прилагане на кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс и трайна маркировка на безстопанствените кучета и връщането им по обитаваните от тях места;
- ∅ регистрация на домашните кучета и популяризиране на ползите от кастрацията им, с цел установяване на контрол върху размножаването им и предотвратяване на евентуалното им изоставяне.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1. Цели:

- 1.1. Установяване на контрол върху популацията на безстопанствени и домашни кучета.
- 1.2. Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.
- 1.3. Развиване на чувство за отговорност у хората при отглеждането на кучета.

2. Задачи:

- 2.1. Овладеяване броя на безстопанствените кучета до трайното изчезване на явлението “безстопанствени кучета”.

- 2.2. Контрол върху отглеждането на домашни кучета.
- 2.3. Повишаване на чистотата на градската среда.
- 2.4. Изготвяне и провеждане на образователни кампании, съгласно чл.2 от ЗЗЖ.

III. МЕТОДОЛОГИЯ

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане по места на здравите и не агресивни безстопанствени кучета.
2. Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни кучета.
3. Задомяване.
4. Регистрация и надзор на безстопанствени кучета.
5. Регистрация на домашни кучета.
6. Контрол върху изискването за отглеждане на домашни кучета.
7. Популяризиране ползите от кастриране на домашни кучета.
8. Кампания за подобряване чистотата на градската среда.

IV. МЕРКИ ЗА ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

- 1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане по места на не агресивни и здрави безстопанствени кучета.**
 - 1.1. Обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка /наричани Ветеринарномедицински манипулации/ на безстопанствени кучета се извършва в регистрирани приюти, подвижни или стационарни амбулатории, съгласно чл.40, ал.4 от Закона за защита на животните.
 - 1.2. Обработката на безстопанствените кучета се извършва за период до 31.12.2015г., съгласно §17 от Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за защита на животните (обн. ДВ бр. 92/2011 г.). Приоритетно се обработват женски кучета.
 - 1.3. Обработката се извършва на принципа на масова кастрация /свободен лов, като от дадено място се залавят абсолютно всички възможни кучета във фертилна възраст, приоритетно женски / и във връзка с молби и сигнали на граждани.
 - 1.4. Залавянето на безстопанствени кучета се извършва съгласно чл.42,ал.1 от Закона за защита на животните.
 - 1.5. Транспортирането на кучетата се извършва в клетки и съгласно изискванията на чл. 42, ал.2 от Закона за защита на животните.

1.6. Настаняването на безстопанствени кучета се извършва, съгласно изискванията на чл. 46 от Закона за защита на животните.

1.7. За настанените в приют кучетата се спазват изискванията на чл.47, ал. 1,2,3,6,7, 8 от Закона за защита на животните.

2. Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни кучета

2.1. Неизлечимо болни животни се подлагат на евтаназия, съгласно чл.179, ал.3, т.1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност /ЗВМД / и чл.45 ал.8 от Закона за защита на животните .

2.2. Доказано агресивни кучета, участвали в инцидент с ухапване на човек или животно се подлагат на евтаназия съгласно чл.179, ал.3, т.4 от ЗВМД.

3. Задомяване

3.1. Всеки приют, регистриран по реда на чл.137, ал.1 от ЗВМД разработва и прилага система за информиране на гражданите за животните, които се предлагат за отглеждане съгласно чл.41, ал.6 от ЗЗЖ.

4. Регистрация и надзор на безстопанствени кучета

4.1. Регистрация се извършва от всички амбулатории и приюти, които обработват безстопанствени кучета. На всяко обработено куче се издава ветеринарномедицински паспорт.

4.2. Регистрацията се извършва чрез поддържане на дневник, в който се вписват задължително следните данни за обработените кучета:

- Идентификационен номер
- Отличителни белези на животното - пол, цвят, възраст, големина
- Дата и място на залавяне
- Дата на обработката
- Дата и място на връщане
- Отговорно по надзора физическо или юридическо лице

4.3. Данните от регистъра на амбулаториите, които работят по програмата се изпращат до Кмета на Община Първомай.

4.4. Надзор на обработените кучета се извършва съгласно чл. 49 и чл. 50 от ЗЗЖ.

5. Регистрация на домашни кучета

5.1. Регистрация на домашни кучета се извършва съгласно чл.174 от ЗВМД.

5.2. Таксата за домашни кучета се събира в отдел ” Местни приходи” при Община Първомай.

5.3. Собствениците на кучета с поставен микрочип не заплащат такса за 1-та година от неговото регистриране, съгласно чл. 39 от Закона за защита на животните.

5.4. Собствениците на кастрирани домашни животни не заплащат такса съгласно чл.175, ал.2, т.5 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

5.5. В Община Първомай се поддържа електронен регистър на домашните кучета на база подадени декларации.

5.6. Организиран се кампания за обработване и регистрацията на кучетата.

6. Контрол върху изискването за отглеждане на домашни кучета

6.1. Контролът върху изискванията за отглеждане на домашни кучета се извършва от Българската агенция по безопасност на храните / БАБХ / и органите на местната власт , съгласно глава VI от Закона за защита на животните.

7. Популяризиране ползите от кастриране на домашни кучета

7.1. Организиран се кампания за разясняване на ползата от кастрацията чрез брошури, медийна кампания и др.

7.2. Съвместна работа с ветеринарните лекари.

8. Кампания за подобряване чистотата на градската среда.

8.1. Определяне на места за разходка на кучета.

V. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

1. Местна власт

1.1. Общинският съвет приема Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета и гласува годишен бюджет за изпълнението ѝ, съгласно чл.40 ал.1 от Закона за защита на животните .

1.2. Общинският съвет предвижда средства в общинския бюджет за изграждане на приют за безстопанствени кучета, съгласно чл.41, ал.1 от ЗЗЖ.

1.3. Кметът или упълномощени от него лица организират цялостното изпълнение на Програмата, сключването на договори с приюти, стационарни и подвижни амбулатории и с неправителствени организации за защита на животните.

2. Общинска администрация

2.1. Обработка сигнали и жалби. Сигнали и жалби на граждани и организации се приемат:

- по телефон
- писмено
- по имейл

2.2. Анонимни сигнали и жалби не се обработват.

2.3. При подаване на сигнал се записват имената на гражданина или организацията, подали сигнала и телефон или адрес за обратна връзка. Жалбоподателят посочва мястото на инцидента и описание на кучето/та/.

2.4. Жалбите за куче/та, участвало/и в инцидент с ухапване на човек се обработват приоритетно в рамките на 24 часа от подаването на сигнала.

2.5. Жалбите за агресивни кучета се обработват до 48 часа от подаването им. В случай, че жалбата за агресивно/и куче/та е подадена срещу обработени кучета се процедира в зависимост от резултата от проверката.

2.6. Агресивно куче се залавя и се настанява в приют на общината или на Организации за защита на животните.

2.7. Проверката на сигнала се извършва от упълномощени от кмета длъжностни лица в срок от 7 дни от подаването на жалбата.

2.8. Проверката съдържа подробно описание на фактическите обстоятелства по сигнала или жалбата, както следва:

а) Информация от жалбоподателя: фактически обстоятелства, медицинско свидетелство (в случаите на ухапване), подробно описание на кучето, участвало в инцидента.

б) Информация от страна на лица, които са свидетели на инцидента или имат наблюдения върху поведението на кучето.

На база на проверката се изготвя констативен протокол.

2.9. В зависимост от констативния протокол се предприемат следните действия:

- Кучета с доказано агресивно поведение се подлагат на евтаназия, съгласно чл.179, ал.3, т.4 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

- В случай, че жалбата е неоснователна кучето/та се обработва/т и се връща/т на място на залавяне.

3. Организации за защита на животните (ОЗЖ)

3.1. ОЗЖ могат да стопанисват приют съвместно с общината или самостоятелно, съгласно чл.41, ал.4 или ал.5 от ЗЗЖ.

3.2. ОЗЖ, които имат стационарни или подвижни амбулатории, могат да кандидатстват съгласно чл.40, ал.4 за участие в Програмата и да сключат договор за изпълнение на Програмата.

3.3. ОЗЖ съдействат на общината, като посочват свои представители за координация на работата между общината, ОЗЖ и граждани.

3.4. ОЗЖ съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета.

3.5. ОЗЖ поемат надзор върху обработени кучета

3.6. ОЗЖ могат да събират финансови средства за изпълнение на Програмата.

3.7. ОЗЖ организират и провеждат задомителни кампании.

VI. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Източници за финансиране и материално обезпечаване на Програмата

- 1.1. Общински бюджет съгласно чл.40, ал. 1 от ЗЗЖ.
- 1.2. Постъпления от такси по чл.175 от ЗВМД и чл.116 от ЗМДТ.
- 1.3. Дарения.
- 1.4. Финансови средства от организации за защита на животните/ ОЗЖ/.
- 1.5. Средства от проекти.
- 1.6. Средства, предвидени от Министерски съвет, съгласно § 7 от ПЗР на ЗЗЖ.

2. Време за изпълнение

- 2.1. Съгласно §17 от Преходни и Заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за защита на животните в срок до 31 декември 2015 г. общинските съвети и кметовете на общини осигуряват настаняването на безстопанствените животни в приютите по чл.41, ал.1 от ЗЗЖ.

VII. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОГРАМАТА - КРИТЕРИИ

1. Качествени промени

- 1.1. Повишаване на безопасността в населените места.
- 1.2. Повишаване събираемостта на таксите за домашни кучета.
- 1.3. Овладяване на притока на нежелани животни от дома към улицата чрез кастрация.
- 1.4. Намаляване на социалното напрежение, породено от проблемите с безстопанствените кучета.
- 1.5. Утвърждаване на европейските критерии за третиране на животни.

2. Количествени подобрения

- 2.1. Постепенно намаляване на популацията на безстопанствени кучета, до изтеглянето им в приюти.
- 2.2. Увеличаване броя на регистрираните домашни кучета и оттам повишаване на постъпленията от таксата за регистрацията им.
- 2.3. Преброяване на популацията на безстопанствени кучета.

3. Критерии за изпълнение на програмата

- 3.1. Брой на обработените животни.
- 3.2. Брой на регистрираните домашни кучета.
- 3.3. Брой на кастрираните домашни кучета.
- 3.4. Брой на задомените кучета в края на третата година.

3.5. Кметът на Общината ежегодно внася отчет за извършените дейности по Програмата пред изпълнителния директор на БАБХ, съгласно чл.40, ал.2 от ЗЗЖ.

VIII. НОРМАТИВНА БАЗА

Програмата е разработена в съответствие със съществуващата нормативна уредба, визираща както преките, така и косвените проблеми, генерирани от свръхпопулацията на скитащи кучета както в населените, така и извън населените територии.

1. Закона за защита на животните
 2. Закон за ветеринарномедицинската дейност
-